

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	50580 Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	016 Спеціальна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	50580
Назва ОП	Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	016.02 Олігофренопедагогіка
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Соколова Ганна Борисівна, Народовська Ганна Миколаївна, Боряк Оксана Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	13.10.2022 р. – 15.10.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/49629>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/50017>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОПП «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта» за спеціальністю 016 Спеціальна освіта Державного вищої навчального закладу (ДВНЗ) «Ужгородський національний університет» (УжНУ) за другим (магістерським) рівнем ВО відповідає критеріям оцінювання якості ВО та чинному законодавству, що є обов'язковою умовою для акредитації. В ній визначено вимоги до мети, принципів, змісту та результатів ОД ЗВО, обґрунтовано практико орієнтовану спрямованість підготовки фахівців, що відповідає 7 кваліфікаційному рівню освіти. ОП є актуальною, враховує потреби регіону та орієнтована на вимоги сучасного ринку праці щодо підготовки фахівців в галузі інклюзивної освіти. Цілі ОП узгоджуються з місією та стратегією Університету. Структура та зміст в цілому відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту». Підготовка ОП здійснювалась відповідно до Положення про акредитацію ОП, затвердженого Наказом МОН України №977 від 11 липня 2019р., за спеціальністю 016 Спеціальна освіта, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. Університет має достатню матеріально-технічну базу, наявні угоди про співпрацю з іншими освітніми установами на міжнародному та державному рівнях. Доступ до ОП є вільним та безперешкодним. Інформація, яку подано у відомостях про СО є прозорою, публічною та оприлюдненою. Попри намагання ЕГ виявити основний фокус у підготовці фахівців за цією ОП не зовсім зрозумілим залишилося визначення ОК обов'язкової складової за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка. Потребує доопрацювання програма вступного випробування з урахуванням вимог до перехресного вступу. Суттєвого доопрацювання вимагають програми практик. Аналіз результатів СО ОП та висновки дистанційної експертизи дозволили членам ЕГ, враховуючи принцип поваги до автономії ЗВО, позиції стейкхолдерів, роботодавців, встановити, що, в цілому, ОП відповідає сьому критеріям з дев'яти: 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9 – за рівнем відповідності «В», із зауваженнями, що не є суттєвими або ж можуть бути усунені впродовж стислого терміну. ОП за критерієм 2, 6 – за рівнем відповідності «Е», що вимагає суттєвого доопрацювання, а виявлені недоліки можуть бути усунені впродовж року. Наявність перспектив розвитку та удосконалення ОП: урахування мультидисциплінарних підходів до освітньої діяльності, впровадження дуальної форми навчання; залучення вітчизняних і закордонних фахівців відповідного напрямку до аудиторних занять, залучення фахівців-практиків до гостьових лекцій; розширення співпраці з вітчизняними та зарубіжними НУ, ЗО, які здійснюють професійну діяльність в галузі спеціальної та інклюзивної освіти, зокрема олігофренопедагогіки, що сприятиме поширенню академічної мобільності, інтернаціоналізації освітнього процесу; підсилення циклу ОК обов'язкової складової за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка. Обов'язків перегляд практик зі збільшенням та підсиленням виробничих її видів (відсутня наскрізна програма практики).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

В ДВНЗ УжНУ створене належне, безбар'єрне освітнє середовище, яке задовольняє потреби здобувачів, НПП, маломобільних груп учасників освітнього процесу. ОП розроблена з урахування вимог ринку праці Закарпатського регіону. Мета ОП відповідає місії та стратегії Університету. ОП «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта» створена з урахуванням інтересів і пропозицій здобувачів ВО, роботодавців, стейкхолдерів, з огляду на сучасні вимоги до підготовки фахівців в галузі Інклюзивна освіта. НПП співпрацюють з роботодавцями. Заклад вищої освіти системно сприяє підвищенню кваліфікації професорсько-викладацького складу кафедри та стимулює викладачів за одержані професійні здобутки. В університеті створено систему інформування здобувачів про освітній процес, на веб-сайті знаходиться необхідна й актуальна інформація для усіх категорій учасників освітнього процесу. Є практика отримання міжнародних грантових проєктів. Наявна ефективної системи студентського самоврядування.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ встановила наявність певних слабких сторін ОП, а саме: - недостатнє обґрунтування унікальності ОП; - урахування позицій та потреб стейкхолдерів потребує більшої уваги, активізації та удосконалення; - ОК не можуть забезпечити у повній мірі підготовку фахівців зазначених кваліфікацій; - на виробничу (двокомпонентну) практику виділена недостатня кількість кредитів (лише 4,5), при цьому не врахована специфіка роботи вчителя-дефектолога в спеціальних закладах загальної середньої освіти; - нераціональний розподіл кр. ЄКТС: виконання кваліфікаційної роботи магістра – 18 кр., педагогічна практика (асистентська в ЗВО) – 9кр., виробнича (двокомпонентна) практика в ЗО, ІРЦ – 4,5 кр.; - зміст фахового вступного випробування на ОП не враховує можливості перехресного вступу абітурієнтів без базової фахової освіти (включені блоки запитань з «СМ математики», «СМ української мови та читання»; - потребує суттєвого оновлення зміст ОК відповідно до визначеної за ОП спеціалізації – 016.02 Олігофренопедагогіка; - відсутність академічної мобільності здобувачів даної ОП; - недосконала процедура перевірки робіт на плагіат; - НПП не можуть забезпечити повною мірою реалізацію даної ОП; - неефективне залучення роботодавців до організації освітнього процесу; - не всі стейкхолдери долучені до розробки та перегляду ОП повною мірою, побажання враховуються частково; - незрозуміла процедура перегляду ОП; - використання застарілої термінології в змістовому наповненні ОК, програм вступного та кваліфікаційного іспитих. Рекомендації: - виправити численні помилки та невідповідності матриць; - враховуючи, що більше половини здобувачів даної ОП навчаються за індивідуальним планом, з огляду на цей факт, впровадити дуальну форму навчання; - конкретизувати вітчизняний та зарубіжний досвід упровадження ОП за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка; - обґрунтувати унікальність ОП; - зменшити кількість кваліфікацій, що присвоюється за даною ОП; - удосконалити НП, дотримуючись принципу практико орієнтованості навчання, переглянути перелік та зміст ОК; - переглянути раціональний розподіл кредитів на виконання кваліфікаційної роботи магістра; - переглянути розподіл кредитів між виробничою (двокомпонентною) та педагогічною (асистентською) практиками здобувачів за визначеною спеціальністю; - враховувати побажання стейкхолдерів, особливо роботодавців, при розробці ОП; -

переглянути склад НПП, долучити викладачів з фаховою освітою, підготовкою чи реальним досвідом роботи, здатних забезпечити якісний навчальний процес; - переглянути програму вступних іспитів, врахувати можливості абітурієнтів без фахової базової підготовки; - упродовж року впровадити академічну мобільність здобувачів; - удосконалити процедуру перевірки на антиплагіат шляхом використання сертифікованих програмних засобів; - переглянути ОК вибіркової складової, збільшити пропозиції щодо вибору.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОПП «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/33675> реалізується у контексті Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662> у межах якої сформульовано стратегію розвитку ЗВО – визначення основ стійкого інноваційного розвитку закладу, що забезпечить функціонування ефективної системи випереджальної підготовки елітних спеціалістів світового рівня, єдність наукової, навчальної та інноваційної діяльності, створення розгалуженої інфраструктури інноваційної діяльності на основі Наукового парку університету. Унікальність програми полягає в «підготовці магістрів зі спеціальної освіти, зорієнтованих на реалізацію Концепції розвитку інклюзивної освіти, Концепції Нової української школи; забезпеченні системного підходу на науково-теоретичному та практичному рівнях». Представлене формулювання, на думку ЕГ, не розкриває особливості даної ОПП та потребує перегляду та уточнення.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

На запит ЕГ було надано результати анкетування стейкхолдерів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48879>), з'ясовано, про проведення сумісних засідань щодо удосконалення ОПП: з М. Комарницьким - директором УЗОШ І-ІІІ ст. № 20-багатопрофільного ліцею «Лідер»; О. Кириленко – директоркою обласного центру комплексної реабілітації осіб з інвалідністю; О. Касинець – завідувачкою ЗДО 42 «Джерельце» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/sistemna-spivpratsya-zi-stejkholderami-yak-vazhlivij-chinnik-yak.htm>). За результатами роботи робочої групи було внесено зміни в ОПП, НП 2022-2023 н.р.: заміна ОК «Спеціальна психологія» на ОК «Психологія особистості осіб з особливими освітніми потребами»; знято ОК «Ортопедагогіка» у зв'язку із перерозподілом кількості дисциплін та кредитів (протокол № 5 від 16.12.2021 р. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/49015>). В ОПП, НП 2022-2023 н.р. введено блок вибіркового дисциплін «Практика інклюзивного навчання у початковій школі» / «Методика інклюзивного навчання за Концепцією «Нова українська школа» (витяг з протоколу № 5 від 16.12. 2021 р.). На думку ЕГ, урахування позицій та потреб стейкхолдерів за даною ОПП потребує більшої уваги, активізації та удосконалення.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі і зміст ОПП узгоджуються з тенденціями розвитку спеціальності: поширення закладів освіти з інклюзивним навчанням, реалізація Концепції НУШ, які вимагають комплексної підтримки дітей із ООП та введення до штатних розписів посад асистентів вчителів/вихователів, дефектологів. Гарант зазначила, що цілі ОПП та програмні результати формувались на основі моніторингу ринку праці даної області, який засвідчив дефіцит кваліфікованих педагогів-дефектологів (що підтверджено на зустрічі з роботодавцями), саме тому ОПП була розроблена таким чином, щоб випускники мали широку сферу працевлаштування (ІРЦ, навчально-реабілітаційні центри, заклади освіти тощо) і відповідали запиту роботодавців. За словами гаранта, у їх регіоні відсутні програми, які забезпечують підготовку фахівців у галузі спеціальної освіти, і саме цей регіональний контекст вплинув на формування цілей та ПРН ОПП. Аналіз ОПП дав можливість ЕГ визначити, що мета та ПРН враховують основні тенденції розвитку і в більшості зорієнтовані на інклюзивну освіту. Ґрунтуються на засадах гуманізації, технологізації освітнього процесу, впровадження інноваційної діяльності в організацію та здійснення освітнього процесу.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

РН за ОПП «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта» відповідають Державному стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 016 Спеціальна освіта, а також ПРН відповідають Національній рамці кваліфікацій для 7 кваліфікаційного рівня. У ОПП, НП 2022 р. наявні додаткові загальні та спеціальні компетентності: ЗК 11, ЗК 12, ЗК 13, ЗК 14, ЗК 15, ЗК 16; СК 13, СК 14, СК 15, СК 16, результати навчання: РН 15, РН 16, РН 17, РН 18, РН 19, РН 20, РН 21, РН 22.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Орієнтація ОПП на потреби регіону і врахування за рахунок цього потреб вітчизняного ринку праці у фахівцях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатнє обґрунтування унікальності ОПП; - урахування позицій та потреб стейкхолдерів потребує більшої уваги та впровадження. Рекомендації: - уточнити унікальність ОПП; - поглибити зарубіжний досвід аналогічних освітніх програм з метою врахування кращих практик; - активізувати співпрацю зі стейкхолдерами з метою удосконалення ОПП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОПП «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта» в цілому відповідає Критерію 1 (підкритерії 1.3, 1.4). Водночас потребує часткового доопрацювання (підкритерії 1.1, 1.2), зокрема: посилення співпраці зі стейкхолдерами, в напрямку врахування їх пропозицій та рекомендацій; урахування вітчизняного та зарубіжного досвіду аналогічних ОПП не тільки на рівні визначення ОК.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП, НП 2021р., ОПП. НП 2022р. та їх окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого і введеного в дію наказом МОН України від 05.01.2021р. № 28 і складає: ОПП. НП 2021 р. 90 кр. ЄКТС: 67,5 кр: обов'язкові ОК циклу загальної підготовки – 9,5 кр., професійної підготовки – 23,5 кр., практики – 13,5 кр., атестація – 21 кр. ОПП, НП 2022р. складає 90 кредитів ЄКТС: 67 кр. – обсяг освітніх компонентів циклу загальної та професійної підготовки, з яких: 13,5кр. – практичної підготовки (4,5 кр. – виробнича (двокомпонентна) та 9 кр. – педагогічна практики), 3 кр.- атестація (1,5кр. – захист кваліфікаційної роботи магістра та 1,5 кр. – кваліфікаційний іспит) та 23 кр. – дисципліни за вибором: 7 кр. циклу загальної та 16 кр. професійної підготовки.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Під час аналізу змісту ОПП, НП «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта» виявлено: 1. Цикл професійної підготовки (ОПП, НП 2022 р.) включають 18 кр (540 год.) на виконання кваліфікаційної роботи. Під час зустрічі з начальником навчальної частини А. Штимаком, було з'ясовано, що впродовж 4 місяців здобувачі напрацьовують матеріал магістерської роботи, в цей час освітній процес у них не відбувається. 2. Кваліфікації зазначені в ОПП (Керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання. Методист) здобувачі отримують за результатами вивчення вибіркового ОК (виникає питання: якщо здобувачі не оберуть відповідних ОК як будуть сформовані необхідні компетентності). 3. Вибіркові ОК не можуть формувати одночасно усі компетентності, з урахуванням того факту, що не відомо яку дисципліну буде обирати здобувач (оскільки представлені ОК включають і загально університетський і кафедральний каталог). 4. Матриця відповідності програмних компетентностей включає формування ЗК 1, 2, 4, 6-12, 16; СК 1, 3, 5, 6, 9 у ході вивчення всіх обов'язкових ОК. 5. У деяких робочих програмах також не відображено програмні результати навчання, які зазначені у відповідній матриці та ОП. 6. Перелік та зміст ОК, на думку ЕГ, не дає змоги підготувати фахівця за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз ОПП, НП, матриця відповідності ПРН, зустрічі з фокус-групами (здобувачами, випускниками, роботодавцями) дає підстави ЕГ стверджувати про відносну відповідність ОПП спеціальності 016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка). Формування спеціальних (фахових) компетентностей в ОП 2021р., 2022р. за визначеною спеціалізацією відбувається під час вивчення базової дисципліни «Олігофренопедагогіка з методикою її викладання в ЗВО» (4 кр., екзамен), яка складається з двох модулів (розділів), при цьому тільки в модулі 1 передбачене опанування здобувачами знаннями щодо теорії виховання дітей із інтелектуальними порушеннями. Модуль 2 присвячений питанням методики викладання дисципліни «Олігофренопедагогіка» в ЗВО. Зовсім відсутні ОК щодо спеціальних методик розвитку, навчання та виховання дітей з інтелектуальними порушеннями. Під час зустрічі з академічним персоналом було зазначено, що ОК «Технології навчання та виховання дітей з ООП...» передбачають опанування здобувачами спеціальними методиками, але детальний аналіз РП цієї дисципліни, її змістовного наповнення не переконав членів ЕГ в її відповідності щодо опанування здобувачами спеціальними методиками роботи з визначеною категорією дітей. Всі інші ОК охоплюють дітей з ООП та інклюзивний освітній простір, при цьому характерна відсутність конкретизації: які саме категорії дітей з ООП вивчаються в межах цієї чи іншої теми.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Відповідно до нормативних документів: Положення про організацію навчального процесу в ДВНЗ «УжНУ» (2020 р., п. 6.2.3 <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти здійснюється через вибіркові навчальні дисципліни згідно Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48128>) (в ОПП 2021р., 2022р. - 23 кр.), вибору тем магістерських робіт. За даною ОПП вибір вибіркового ОК здобувачами здійснюється під час подачі оригіналів документів. За ОПП, НП (2021 р., 2022 р.) здійснення вибіркового ОК відбувалося у межах тих ОК, які представлені на сайті: вибір із загальноуніверситетського (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48129>) та кафедрального (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/48099>) каталогів. Факт підтверджено заявами здобувачів (запит - відповіді на додаткові документи). Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ було з'ясовано, що вони обирають дисципліни за вибором з запропонованого переліку на основі представлених на сайті анотацій. За вибором обираються ті дисципліни, які були обрані більшістю здобувачів (не менше 75 % від групи). В ОПП, НП (2021р.) перелік вибіркового ОК пропонувався за різними напрямками. Автоматизований вибір вибіркового ОК на момент проведення акредитаційної експертизи був відсутній.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Загальна кількість кредитів практичної підготовки відповідає вимогам Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня – 13,5 кр. Зміст ОПП (2021р., 2022р.) щодо практичної підготовки здобувачів ВО на думку ЕГ потребує доопрацювання, а саме змістова наповненість виробничої практики (двокомпонентної: у закладах загальної середньої освіти з інклюзивними та спеціальними класами, інклюзивно-ресурсних центрах) включає всього 4 кр. (3 тижні). В програмі практики відсутня диференціація за віковою ознакою та категорією дітей з особливими освітніми потребами з якими працюють здобувачі. За результатами спілкування зі студентами було з'ясовано, що вони працюють з усіма дітьми з ООП. Педагогічна практика (асистентська в ЗВО) включає 9 кр. (6

тижнів). Проаналізувавши види та кількість практично орієнтованих ОК, що дозволяють здобувачам отримати необхідні практичні навички та фахові компетентності ЕГ прийшла до висновку, що виробничої практики (двокомпонентної) є недостатньо. Цього виду практики та кількості кредитів не достатньо для опанування здобувачами практичними навичками, при цьому програмою практики не передбачена практична діяльність здобувачів в якості вчителя-дефектолога (олігофренопедагога), враховуючи спеціалізацію ОПП – 016.02 Олігофренопедагогіка. Асистентська практика, враховуючи Стандарт спеціальної освіти другого (магістерського) рівня не є сьогодні на часі (Стандартом не передбачені відповідні ПРН).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Зустріч з фокус-групами, аналіз ОПП, НП дозволив зробити висновки, що дана ОПП передбачає формування у здобувачів соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. ОК «Технології навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами в системі спеціальної та інклюзивної освіти», «Організація роботи корекційного педагога у мультидисциплінарній команді», дисципліни вільного вибору, можливість волонтерської діяльності (у межах факультету), дозволяє формувати гнучкі соціальні навички, вдосконалювати свої уміння взаємодіяти з оточуючими, працювати в команді, бути толерантними тощо. Окрім того, на кафедрі впроваджуються тренінгові програми у співпраці з БО «Комітет медичної допомоги в Закарпатті» та швейцарською Асоціацією «Парасолька» в межах яких здобувачі також можуть удосконалювати свої soft skills, а також, професійну компетентність. Графік практичних циклів та лекційних курсів викладено на сайті кафедри (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48183>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

За даною ОПП присвоюється ціла низка професійних кваліфікацій: код КП 1229.4 Керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання, код КП 3340 Асистент вчителя, код КП 2340 Вчитель з корекційної освіти, код КП 2340 Фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру, код КП 2340 код ЗКППТР 25160 Вчитель-дефектолог, код КП 2340 Вчитель-реабілітолог, код КП 2351.2 Методист, код КП 2310.2 Викладач закладу вищої освіти. У зв'язку з відсутністю професійного стандарту при розробці ОПП було враховано діючий Класифікатор професій (ДК 003:2010 зі змінами) Аналіз програми 2022р., 2022р. дозволив стверджувати, що ОПП не передбачає достатній обсяг ОК, спрямованих на формування необхідних фахових компетентностей та ПРН відповідно до професійної кваліфікації «Керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання», «Вчитель-дефектолог», «Вчитель-реабілітолог», «Методист». Присвоєння кваліфікації «Асистент вчителя (вихователя) закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням» «Фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру», «Викладач закладу вищої освіти» є обґрунтованим

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз НП (2021 р.) засвідчив наступний розподіл кредитів між ОК: цикл загальної підготовки – 9,5 кр (10,5%), цикл професійної підготовки – 23,5 кр. (26%), цикл вибіркових дисциплін - 23 кр (25 %), практики – 13,5 кр. (15%) що відповідає Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня. Враховуючи широку професійну кваліфікацію за даною ОПП розподіл кредитів ЄКТС між ОК професійної підготовки на думку ЕГ є нерівномірним і недостатнім за спеціалізацією 016.02 Олігофренопедагогіка і потребує коригування. Загальне навантаження за НП 2021р. становить 2700 год. (90 кр. ЄКТС), з яких на аудиторну роботу припадає 576 год. (19 кр. ЄКТС або 21% від заг. кількості год.). На самостійну роботу студента відведено 1434 год. (47,8 кр. ЄКТС). виконання кваліфікаційної роботи магістра – 18 кр.; комплексний кваліфікаційний іспит – 3 кр.), що складає 20,0% від загальної кількості годин.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На момент проведення акредитації дуальна форма освіти не запроваджена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Зміст ОПП у повній мірі не забезпечує здобуття визначеної широкої професійної кваліфікації (Керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання. Асистент вчителя. Вчитель з корекційної освіти. Фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру. Вчитель-дефектолог. Вчитель-реабілітолог. Методист. Викладач закладу вищої освіти), - нерівномірний розподіл кредитів ЄКТС за ОК, які забезпечують спеціалізацію 016.02 Олігофренопедагогіка; - відсутність ОК, зі спеціальних методик освіти дітей з інтелектуальними порушеннями; - відсутність наскрізної програми практик; - недостатня кількість кредитів на виробничу (двокомпонентну) практику; - неузгодженість змісту Програми виробничої (двокомпонентної) практики щодо підготовки вчителя-дефектолога (олігофренопедагога); - Програма кваліфікаційного іспиту потребує доопрацювання щодо процедури проведення: в білеті містяться чотири питання з дисциплін (а представлено 5 ОК: «Педагогіка і психологія вищої школи», «Олігофренопедагогіка з методикою її викладання у ЗВО», «Технології навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами в системі спеціальної та інклюзивної освіти», «Організація роботи корекційного педагога у мультидисциплінарній команді», «Розвиток інклюзивної освіти в Україні»); - наявність технічних помилок в матриці відповідності програмних результатів навчання та РП. Рекомендовано: - переглянути та звузити професійну кваліфікацію за ОПП; - збільшити кількість кредитів ЄКТС на дисципліни за напрямом “Олігофренопедагогіка”; - доопрацювати змістовну наповнюваність ОК спецметодиками роботи з дітьми з інтелектуальними порушеннями; - розробити наскрізну програму практик, з акцентуацією на підготовку вчителя-дефектолога (олігофренопедагога); - збільшити кількість кредитів на виробничу (двокомпонентну) практику; - доопрацювати матрицю відповідності.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОПП має ряд недоліків у змістовому наповненні, що не дозволяє у повній мірі досягти визначених результатів навчання та забезпечити можливість присвоєння усіх визначених професійних кваліфікацій. Разом з тим, за ОПП, здобувачі забезпечені можливістю побудови ІТО. Враховуючи вищезазначені недоліки ЕГ дійшла висновку, що ОПП відповідає критерію 2 на рівні Е, а зазначені недоліки можливо доопрацювати упродовж року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП “Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта” оприлюднено на офіційному веб-сайті ДВНЗ «УжНУ» у відкритому доступі: Правила прийому в 2022 р. (нова редакція) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/41304>), умови прийому в 2022 р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/41287>). Правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, розроблені та затверджуються відповідно до чинного законодавства; визначають ліцензовані обсяги та нормативні терміни навчання. Умови вступу до магістратури висвітлено на сайті (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturent/master_degree). Програма фахового вступного випробування розміщена на сайті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/2108>). Під час зустрічі із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами заступник відповідального секретаря приймальної комісії І. Стерчо розповіла про умови вступу 2022 р.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОПП, враховують специфіку самої ОПП, але на думку експертної групи Програма фахового вступного випробування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/33719>) є занадто складною для абітурієнтів які вступають за перехресним вступом і не мають базової фахової освіти за першим (бакалаврським) рівнем, оскільки включає перелік питань за такими фаховими дисциплінами як: «Корекційна психопедагогіка», «Спеціальна психологія», «Спеціальна методика навчання української мови», «Спеціальна методика математики», «Методика організації виховної та профорієнтаційної роботи у спеціальних навчальних закладах», «Спеціальна

методика навчання соціально-побутової орієнтації», які на думку ЕГ є досить складними для самопідготовки абітурієнтів. Програма фахового вступного випробування переобтяжена великою кількістю фахових дисциплін.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці в ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28875> здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС. Для здійснення перезарахування здобувачу ВО потрібно представити: академічну довідку; додаток до диплома про вищу освіту (диплома молодшого спеціаліста, молодшого бакалавра, бакалавра, спеціаліста, магістра), виданого закладом вищої освіти України за акредитованою освітньою програмою; витяг з навчальної картки здобувача вищої освіти або завіреного деканом факультету (директором УУННІ/філії) індивідуального навчального плану (для здобувачів вищої освіти Університету) та/або на основі проведення експертного оцінювання. Відповідно до звіту з СО зазначено, що випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО на даній освітній ОПП ще не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті представлені в Положенні про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). В даному Положенні визначено та обґрунтовано відповідні етапи процесу перезарахування. Перезарахування результатів неформальної освіти здобувачів за даною ОПП: А. Білінець, Д. Бута, О. Ваганова, Т. ВасиLINEць, Є. Голінка, О. Грицюк та ін. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48110>) за результатами курсів «Академічної доброчесності в Університеті» (0,1 кр. ЄКТС). Участь у Міжнародному семінарі-практикумі з травмо-емоційної допомоги (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/doktor-psiologiji-travmi-professor-dzhejm-aten-ta-magistr-kent-.htm>).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання та вимоги до абітурієнтів є чітким та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Інформація щодо вступу, правил прийому є у відкритому доступі, та враховує усі аспекти самої процедури вступу. Передбачено питання часткового визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність на момент акредитації визнання результатів отриманих у інформальній освіті. Рекомендовано: активізувати практику інформальної освіти. Переглянути програму фахового вступного випробування з урахуванням можливостей абітурієнтів без фахової базової освіти (перехресний вступ).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

В університеті запроваджені прозорі, чіткі та недискримінаційні правила вступу, впроваджено практику часткового визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Констатуємо загальну відповідність більшості підкритеріїв (3.1, 3.3, 3.4) Критерію 3, потребує доопрацювання підкритерій 3.2.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Досягненню програмних результатів навчання на ОПП, що акредитується сприяє добір традиційних та інноваційних методів навчання. Ці данні підтверджені під час поглибленого аналізу Матриці відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання (таблиця 3), Матриці забезпечення результатів навчання відповідними навчальними дисциплінами (таблиця 1), а також при роботі фокус-груп, як із академічним персоналом, так із здобувачами освіти. Освітній процес здійснюється за формами: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи. Видами навчальних занять є: лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття; консультація. Дистанційне навчання здійснюється із використанням Інтернет-платформ Moodle та Google Classroom.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час проведення зустрічей зі здобувачами вищої освіти, з'ясовано, що усі зацікавлені мають можливість ознайомитися з інформацією щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Також, слід зазначити, що на сайті Університету, у вільному доступі, розміщені робочі програми та силабуси ОК. На думку ЕГ, переглянуті результати опитування здобувачів освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48908>) дають узагальнену картину. На думку ЕГ у здобувачів ВО відсутня можливість прописати (донести) свою думку/пропозицію/рекомендацію оскільки відсутні відкриті запитання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У ЗВО створено сприятливі умови та наявні можливості для поєднання навчання і дослідження за ОПП. Відповідно до матеріалів з самооцінювання та під час роботи фокус-групи, з'ясовано, що у ДВНЗ «УжНУ» функціонує Наукове товариство студентів, яке діє на основі Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених від 12.01.2016 р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/9199>). Магістранти залучаються до вебінарів: «Академічна доброчесність в університеті» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48110>); «Академічна доброчесність: матеріали, рекомендації» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/akademichna-dobrochnestmateriali-rekomendatsiji.htm>). Заповнено Декларацію щодо її дотримання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48105>). За даною ОПП здобувачі ВО стали учасниками обласного науково-практичного семінару «Мультидисциплінарний підхід в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти у класах з інклюзивним навчанням» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48153> ; <https://www.facebook.com/groups/311273642717984/permalink/1205897166588956/>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Порядок та терміни оновлення освітніх компонентів зазначається у Положенні про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) та Положенні про моніторинг якості освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>). Внесення змін до змісту ОК обговорюється НПП на засіданні робочої групи, про що свідчать наявні протоколи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/49014>) та було зазначено під час роботи фокус-групи.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Згідно відомостей з самооцінювання, та надання за проханням ЕГ додаткової інформації, щодо підтвердження проходження стажування викладачами на даній ОПП, було з'ясовано, що у ЗВО розроблено Положення про академічну мобільність (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/10>), Стратегію про інтернаціоналізацію (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139>). Міжнародне стажування викладачів підтверджено наявністю сертифікатів: 1. Г. Розлуцька – Університети Фоджа, Італія з 12.02.2020р. по 17.02.2020р. та Мармара, Туреччина з

5.10.22.2020 р. по 15.11.2020 р., статті із зарубіжними колегами (Rozlutska G., Sokol M., Denizci Omer Mert. Educational traditions of a healthy lifestyle of students of public schools of Transcarpathia (1919-1939). Медична освіта: наук.-практ. журн. /голов. ред. Н. О. Федчишин. Тернопіль : ТНМУ, 2020. № 2(87). С. 127 – 132. (M. Sokol M., Denizci Omer Mert). Rozlutska Galyna¹, Mariana Sokol², Ömer Mert Denizci³, Olha Hvozdyak⁴, Fedorovych Anna⁵ and Palasevych Iryna⁶. Multiculturalism in Intercultural Tolerant Communication of Innovative Educational Space of Ukrainian Preschool. International Journal of Applied Exercise Physiology. 2020. Vol. 9. № 10 P. 141-146. <http://ijaep.com/Journal/vol.9.4.pdf>. 2. О. Гаяш – Вища школа соціально-господарській (Польща). 3. С. Стеблук – Хорватія, 10.06 2021 р. – 29. 07. 2021 р.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Активна діяльність ЗВО в питаннях міжнародної інтернаціоналізації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Потребує суттєвого оновлення зміст ОК відповідно до зазначеної спеціалізації. Зокрема, на ОК 8 «Олігофренопедагогіка з методикою її викладання у ЗВО» відведено 4 кр., що на думку ЕГ, замало для профільної дисципліни; - низька академічна мобільність здобувачів даної ОПП. Рекомендації: - оновити зміст ОК; - посилити міжнародні зв'язки для даної ОПП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми і методи навчання, які реалізуються на ОПП, в цілому, дозволяють досягти цілей та програмних результатів, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, навчання та дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Виявлені недоліки можуть бути усунені в стислий термін. За результатами вивчення наданих матеріалів та роботи фокус-груп, ЕГ вважає, що даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Здійснення контрольних заходів та оцінювання рівня знань здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) та Положенням про порядок та методику проведення семестрових екзаменів та заліків (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>). На зустрічі з гарантом та здобувачами вищої освіти, було з'ясовано, що форми контролю та критерії оцінювання за кожним освітнім компонентом висвітлено в робочих програмах, що знаходяться у вільному доступі на сайті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/48858>) та зазначаються кожним викладачем відповідної дисципліни. ЕГ констатовано, що форми контролю та критерії оцінювання відповідають рівню програмних результатів навчання, є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого ОК.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта за другим (магістерським) рівнем був затверджений наказом МОН України 05.01.2021 р. за № 28. ОПП «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта» розроблена на підставі даного стандарту. Підсумкова атестація проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи магістра та здачі кваліфікаційного іспиту. В Університеті розроблено Положення про Атестацію здобувачів вищої освіти та

екзаменаційну комісію (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070>), Положення про дипломну роботу (дипломний проект) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11106>). За запитом ЕГ було надано протокол засідання кафедри про затвердження тем магістерських робіт здобувачів на 2022-2023 н.р. Аналіз тем магістерських робіт засвідчує певну їх невідповідність предметній області спеціалізації «Олігофренопедагогіка», переважна більшість запропонованих тем зорієнтована саме на інклюзивну освіту: «Ігрові технології навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах», керівник С. Стеблюк, «Напрями діяльності інклюзивно-ресурсних центрів в сучасних умовах», керівник М. Кляп, «Розвиток рухових навичок дітей дошкільного віку із застосуванням корекційної гімнастики», керівник Г. Розлуцька, «Психологічні особливості неформального спілкування в інклюзивних групах», керівник О. Яцина, «Соціально-психологічні особливості сімей, які виховують дітей з особливими освітніми потребами», керівник О. Яцина.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів, порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), Положенням про Атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070>), Положенням про дипломну роботу (дипломний проект) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11106>). Доступність інформації для здобувачів освіти забезпечується через силабуси навчальних дисциплін, що знаходяться у вільному доступі на сайті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/48858>). Під час роботи фокус-груп, здобувачі позитивно оцінили наявний комплекс контрольних заходів, зрозумілість та прозорість процедури оцінювання. Також, на зустрічах ЕГ зі здобувачами з'ясовано, що випадків оскарження об'єктивності екзаменаторів, конфлікту інтересів констатовано не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в Університеті регулюються Положенням про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті» від 03.03.2017р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>), Положенням про комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ «УжНУ» від 27.03.2017р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>). Під час фокус-груп зі здобувачами та НПП, підтверджено, що всі учасники освітнього процесу заповнюють Декларацію про дотримання академічної доброчесності учасником процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти (https://naqa.gov.ua/wpcontent/uploads/2019/05/Deklar_pro_dobr.pdf). Під час зустрічей зі здобувачами з'ясовано, що студенти мають вільний доступ до безкоштовної перевірки наукових текстів на академічний плагіат. В Університеті використовують дві програми: Advego Plagiatus та Unicheck (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28543>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність нормативної база, яка регламентує форми контрольних заходів та атестації здобувачів, існування чітких і зрозумілих політики, стандартів та процедури дотримання академічної доброчесності. Необмежена можливість перевірки кваліфікаційних робіт на анти плагіат.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Збільшити кількість тем магістерських робіт, присвячених спеціалізації 016.02 Олігофренопедагогіка.

Рівень відповідності Критерію 5.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

В цілому, ОПП та освітня діяльність за цією програмою, відповідають визначеному критерію, оскільки наявні чіткі і зрозумілі для здобувачів правила проведення контрольних заходів, в ЗВО популяризується академічна доброчесність, а вищезазначені недоліки у вигляді невідповідальності предметній області спеціалізації тем магістерських робіт не є суттєвими та можуть бути усунені у найкоротші терміни.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На освітньо-професійній програмі здійснюється підготовка за 13 ОК, до викладання яких залучено 6 НПП. Всі НПП мають науковий ступінь, зокрема, 1 доктор наук, та 5 кандидатів наук. Вчене звання доцента мають 2 НПП. Ретельний аналіз таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів ОП», та зустрічі з НПП, демонструють, що лише один НПП, а саме О. Гаяш, яка забезпечує викладання ОК 4 «Технології навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами в системі спеціальної та інклюзивної освіти», ОК 6 «Організація роботи корекційного педагога у мультидисциплінарній команді» та ОК 8 «Олігофренопедагогіка з методикою її викладання у ЗВО», має відповідну освіту, науковий ступінь, достатню кількість публікацій за спеціальністю 016 Спеціальна освіта. Також, викладачі Н. Годованець (ОК 2 «Ділова іноземна мова»), С. Стеблюк (ОК 1 «Педагогіка і психологія вищої школи») та М. Сабадош (ОК 7 «Фізична терапія у системі інклюзивної освіти») мають необхідну кваліфікацію, щодо викладання зазначених дисциплін. Водночас, зазначено що НПП Т. Хома (ОК 5. «Культура мовлення та академічна риторика у спеціальній освіті»), Г. Розлуцька (ОК 3. Методологія і організація наукових досліджень у спеціальній освіті) та С. Стеблюк (ОК 9 «Розвиток інклюзивної освіти в Україні»), мають тільки публікації, що відповідають змісту відповідних ОК чого, на думку експертної групи, недостатньо для акцентування на особливостях конкретних дисципліни та специфіки ОПП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

В Університеті існує чітка процедура конкурсного відбору викладачів, яка здійснюється відповідно до документу «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» від 31.03.2022р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46615>) та інформації відділу кадрів (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_personal/vacancies). На зустрічах з фокус-групами було уточнено та підтверджено прозорість та алгоритм процедури проведення конкурсного відбору.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Представниками ЗВО було зазначено, що співпраці із роботодавцями приділяється велика увага. Під час зустрічі із стейкхолдерами з'ясувалось, що роботодавці долучаються до освітнього процесу під час проходження практики, це підтверджено наявністю укладених договорів. Свої пропозиції щодо удосконалення ОПП, крім практичної складової, роботодавці не вносять.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Для реалізації ОПП, до викладання вибіркових дисциплін залучені О. Яцина., д. психол. наук, проф. кафедри наук про здоров'я з проблеми психології особистості з особливими освітніми потребами та О. Утьосова, к. пед. н., старшого викладача кафедри дошкільної, початкової та інклюзивної освіти Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти з питання навчання, виховання й розвитку дітей з розладами аутистичного спектру

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів регламентується Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» від 04.02.2022 р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/40659>). Вивчення документації та зустріч з фокус-групами дозволяє визначити високий рівень функціонування системи професійного розвитку в ЗВО. Про це свідчить наявність постійних курсів підвищення кваліфікації. Зокрема, з комп'ютерної грамотності та ефективного використання інформаційних технологій для співробітників університету (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-it/it_courses); вивчення англійської мови від фахівців Університету Центрального Ланкаширу Велика Британія (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/anounce/1901.htm>); участь у вебінарах, до прикладу, Платформа Moodle: можливості організації електронного навчання, Сервіси Google: про актуальне та перспективне (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/anounce/1801.htm>); зустрічі з вітчизняними та іноземними фахівцями (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/na-fakulteti-zdorovya-ta-fizichnogo-vihovannya-prohodit-tizhden-.htm>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/doktor-psihologiji-travmi-professor-dzhejm-aten-ta-magistr-kent-.htm>). Під час зустрічі з керівництвом закладу освіти, представники Університету наголошували на зацікавленості та сприянню професійного розвитку НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності регулюється Положенням про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» від 28.10.2020 р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>); Положенням про преміювання авторів та авторських колективів за наукові дослідження, опубліковані у виданнях, які індексуються в Scopus та /або WoS від 04.06.2020 р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26356>). Під час зустрічі з фокус-групами, було підтверджено, що у ЗВО ведеться рейтинг діяльності викладачів та здійснюється матеріальне заохочення.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Залучення до викладання вибіркового дисциплін професіоналів-практиків; - зацікавленість керівництва ЗВО у розвитку НПП та наявність стимулювання викладачів до підвищення їхнього фахового рівня; - функціонування системи професійного розвитку в ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Враховуючи специфіку ОПП, а саме спеціальність та спеціалізацію, професійна кваліфікація деяких викладачів, не дозволяє забезпечити повною мірою реалізацію даної ОПП;- переглянути кадрову політику випускової кафедри; - залучити до НПП фахівців, професіоналів-практиків спроможних забезпечити освітній процес на даній ОПП; - залучати роботодавців до перегляду ОПП щодо їх пропозицій циклу обов'язкової та вибіркової складової (визначення відповідних ОК).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Глибокий аналіз представленої документації та результати проведення фокус-груп свідчать про недостатність кадрового забезпечення, що не дозволяє організувати навчальний процес на ОПП «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта» відповідно до формування у здобувачів вищої освіти фахових компетенцій і досягти ПРН. Незважаючи на наявність сильних сторін ОПП, що акредитується, ЕГ вважає, що професійна кваліфікація певних викладачів (Т. Хома (ОК 5. «Культура мовлення та академічна риторика у спеціальній освіті»), Г. Розлуцька (ОК 3. «Методологія і організація наукових досліджень у спеціальній освіті»), С. Стеблюк (ОК 9 «Розвиток інклюзивної освіти в Україні») та ін. є недостатньою для забезпечення освітнього процесу за ОПП «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта»; - недостатня кількість викладачів з фаховою освітою за напрямом «Олігофренопедагогіка»; - недостатнє залучення роботодавців до роботи зі здобувачами щодо викладання, проведення практичних/лабораторних занять за даною ОПП. Рекомендовано: - підсилити професорсько-викладацький склад

фахівцями з базовою освітою Дефектологія (олігофренопедагогіка); - залучення роботодавців до викладацької діяльності (проведення практичних, лабораторних занять).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріальні ресурси та освітнє середовище ОПП є прийнятними для досягнення цілей, завдань, ПРН. Обов'язкові освітні компоненти ОПП забезпечені програмовою та матеріально-технічною базою. Матеріально-технічна база включає корпуси, гуртожитки, достатній аудиторний та лабораторний фонди, кабінет з фізичної реабілітації, наукова бібліотека, репозитарій, студентська поліклініка, автономна котельня. На території студмістечка функціонують музеї, кафе, центр дозвілля «Ювентус» (<https://bit.ly/3qQf1qF>) До послуг студентів модернізований плавальний басейн довжиною 25 м та спортивно-оздоровчий комплекс з сучасними тренувальними залами з наявністю 13 груп спортивного вдосконалення для занять з мініфутболу, валеюболу, баскетболу, легкої атлетики, настільного тенісу, чайтлінга, гантболу, художньої і спортивної гімнастики, боксу, груп ЛФК та проведенням тренінгів для здобувачів з участю іноземних фахівців тощо. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-sportandleisure/sportcomplex>). Електронні ресурси бібліотеки мають у своєму складі достатню кількість потрібних навчальних матеріалів з загальним фондом 1 мільйон 600 тисяч книг та передплачувану фахову періодичну літературу (9 журналів за напрямом ОПП: «Корекційна педагогіка», «Дефектолог», «Логопед», «Особлива дитина», «Дефектологія» та інше) (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ДВНЗ «УжНУ» на безоплатній основі забезпечує користування матеріально-технічною та електронними базами навчання університету та кафедри (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/index.php?categoryid=177>), доступ до науково-метричних баз Scopus та Web of Science (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/uzhnuotrymav-dostup-do-scopus-ta-web-of-sience.htm>), до мережі інтернет. Під час зустрічі з представником бібліотеки ЕГ дізналася про можливість безоплатної перевірки магістерських робіт на анти плагіат. Репозитарій Університету та бібліотека є безкоштовними та повністю забезпеченими матеріалами за різними напрямками вибіркового блоку ОПП з наявністю електронного архіву статей з наукової періодики, матеріалами доповідей та конференцій, наукових публікацій викладачів та співробітників, навчально-методичною літературою, (<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>). З чотирьох навчальних аудиторій дві забезпечені мультимедійним обладнанням. Інформаційно-обчислювальний центр університету надає інформативну підтримку НПП та здобувачам вищої освіти (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_aoc

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Вимоги до безпечного освітнього процесу та дотримання здоров'язберігаючих технологій побутового існування здобувачів вищої освіти регулюються Правилами внутрішнього розпорядку (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>), Правилами внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10134>), Порядком супроводу осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>). (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_ahch). Студентська поліклініка надає медичну допомогу. Під час зустрічі з представниками студентства та огляду матеріально-технічної бази ЕГ пересвідчилася у наявності відповідних умов у бомбосховищі гуртожитку Університету з освітленням, витяжками і поінформованості здобувачів стосовно користування ним, що також підтверджує ДСНС (<http://uzhhorod.info/de-v-uzhhorodi-znakhodiatsia-bomboskhovyshcha/>). Безпека освітнього середовища під контролем Відділу охорони праці (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_of_lab_prot). За дотримання санітарних та і протипожежних норм, підтримання технічного задовільного стану будівель та комунікацій відповідає Адміністративно-господарська частина (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_ahch). Відділ соціально-психологічної служби надає відповідні кваліфіковані послуги (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_psy/science).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Всебічна підтримка здобувачів здійснюється на основі Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), Положення про порядок призначення і виплати

студентам, клінічним ординаторам, аспірантам і докторантам ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/15417>), Положення про Центр кар'єри ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10102>), Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015–2025 роки» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>), Порядку супроводу Статутом університету, Положення про студентське самоврядування в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/7589>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667> осіб із інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>). Університет забезпечує відповідні умови для проведення навчання, консультацій з предметів, наукових досліджень, можливості доступу до учбових матеріалів. Здійснює медичний, освітній, організаційний, інформаційний, консультативний, соціальний та юридичний супровід. ДВНЗ «УжНУ» стимулює активність у сфері наукових досліджень, плідної взаємодії з навчальними закладами України та всього світу, зокрема програма «Еразмус+» <http://www.erasmus.uzhnu.edu.ua/ua/> . НПП та здобувачі вищої освіти преміюються за наукові публікації, що проіндексовані у міжнародних наукометричних базах (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26356>). Відділ соціально-психологічної служби допомагає вирішити питання відповідної компетенції (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-centre_psy «Юридична клініка» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-law_clinic) за потребою впроваджує консультування учасників ОПП. Інформаційна підтримка відбувається у веденні сторінок на просторах інтернету - «Медіа Центр «УжНУ» (<https://mediacenter.uzhnu.edu.ua/>) Сторінка ЗВО функціонує на Фейсбук <https://www.facebook.com/uzhnu/>), Інстаграм (<https://www.instagram.com/uzhnu.today/>), Ютуб (https://www.youtube.com/watch?v=RNbXqfs_pIo&feature=emb_title&ab_channel=UZHNU TODAY).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує реалізацію права на освіту здобувачам з ООП, яке регламентує Положення ДВНЗ «УжНУ», Положення «Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.zhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>), Правил прийому до ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/rules>). З метою надання безперешкодного та швидкого доступу до приміщень для осіб з ООП наявні пандуси та функціонують кнопки виклику (згідно з вимогами ДБН В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення». Серед здобувачів даної спеціальності у ДВНЗ «УжНУ» відсутні студенти з особливими освітніми потребами. Проте під час зустрічі з фокус-групами ЕГ став відомий факт присутності на ОКР Бакалавр іншого ОПП здобувачки з ДЦП. Тому університет має досвід у сфері забезпечення належних умов з метою надання якісних освітніх послуг цим здобувачам .

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Алгоритм вирішення конфліктних ситуацій (сексуальні домагання, дискримінація та корупція) представлений у «Положенні про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>), Етичному кодексі ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896>). Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій у 30-денний термін із дня вчинення дії або з дати публічного розголошення про конкретний випадок приймає на розгляд скарги від потерпілої сторони та забезпечує своєчасне реагування задіяних ланок. Студентське самоврядування в обов'язковому порядку приймає участь у вирішенні конфліктних ситуацій між учасниками ОПП. З метою забезпечення процесу анонімної передачі інформації до університету впроваджено опцію «Скринька довіри». (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/v-uzhnu-pratsyuje-skrinka-doviri.htm>). За наслідками зустрічей ЕГ зі студентами та НПП зроблено висновок щодо відсутності конфліктних прецедентів між студентами. Разом з тим під час спілкування зі здобувачем був наведений приклад НПП, якого було звільнено після відповідних скарг студентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітнє середовище ЗВО повністю відповідає освітнім потребам ЗВО та існуючому законодавству. ДВНЗ «УжНУ» надає безкоштовний та своєчасний доступ до аудиторних, інформаційних фондів. Стан приміщень та гуртожитків відповідає правилам експлуатації та чинним нормам. ЗВО повністю здійснює медичний, освітній, організаційний, інформаційний, консультативний, соціальний та юридичний супровід.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Часткова доступність (лише перший поверх) аудиторій для здобувачів із ООП. Рекомендації: - продовжувати збільшувати відповідний професійний інструментарій та методичне забезпечення напряму "Олігофренопедагогіка" (діючі підручники для спеціальних закладів загальної середньої освіти).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси в цілому забезпечують досягнення програмних цілей та результатів навчання (на базі ЗВО функціонують: поліклініка, спеціально облаштовані кабінети з фізичної реабілітації та масажу). Разом з тим потребує збільшення професійний інструментарій, методичне забезпечення ОК ОПП, створення зручного архітектурного дизайну. ЕГ вважає, що ці недоліки можуть бути успішно усунуті. Відповідно, даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЗВО дотримується внутрішньої системи якості розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду відповідно до приписів документу Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ» від 03.03.2020 р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>). Розроблення програми ОПП «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта» відбувалося з дотриманням вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» другого (магістерського) рівня та враховуючи План розвитку та Статуту ЗВО, Концепцію розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності Університету, освітню діяльність Університету та з відповідним ухваленням рішення про організацію даної спеціальності Вченою радою ЗВО. Перегляд ОПП відбувається не рідше ніж один раз на рік за участю роботодавців.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Діяльність Студентського самоврядування регламентується Статутом університету, Положенням про студентське самоврядування в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/7589>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667> Адміністрація Університету стимулює розвиток активності студентства та самостійної відповідальності за підтримання громадського порядку та поза навчального існування. (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-self_government). ЗВО як партнери безпосередньо залучаються до процедури внутрішнього забезпечення якості ОПП у якості учасників та у процесі співпраці з закордонними та вітчизняними університетами, залучення до наукових заходів. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ у достовірності факту залучення до перегляду ОПП магістра за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» Плавайко Каріні, що підтверджено документально. На сайті університету представлена діаграма результатів анкетування студентів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48908>)

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У процесі періодичного перегляду ОПП «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта» створюється Робоча група за участю НПП, роботодавців та здобувачів. ЕГ було надано два Протоколи засідання робочої групи з розробки ОПП: 16.12.2021р. та 11.01.2021р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/49012>) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/49014>). У процесі взаємодії зі стейкхолдерами та потенційними роботодавцями відбувається визначення баз практик, переліку можливих місць працевлаштування та обговорення питань якісної професійної та конкурентоспроможної підготовки здобувачів даної ОПП. На останній робочій зустрічі зі стейкхолдерами відбувалося обговорення щодо можливості виступів практиків на круглих столах, конференціях, семінарах стосовно забезпечення мультидисциплінарного підходу у роботі з дітьми із ООП за участю М. Комарницького, директора УЗОШ І-ІІІ ст. №20-багатопрофільного ліцею «Лідер»; О. Кириленко, директора

обласного центру комплексної реабілітації осіб з інвалідністю; О. Касинець, завідувачки ЗДО 42 «Джерельце» загального розвитку (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/sistemna-spivpratsya-zi-stejkholderami-yak-vazhlivij-chinnik-yak.htm>). До затвердження ОПП залучено рецензентів Т. Бондар (доктор пед. н., професор, завідувач кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету) та О. Воротинцевої (завідувач ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, національний тренер з інклюзивної освіти) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48124>) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48123>). Відгуки від стейкхолдерів доступні за посиланням (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48120>)

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На базі університету за організаційної та інформаційної підтримки обласної влади, Закарпатської обласної служби зайнятості створений «Центр кар'єри УЖНУ», який співпрацює з державними службами зайнятості з метою сприяння працевлаштуванню випускників. Він виконує функцію забезпечення підсилення зацікавленості та загальної поінформованості ЗВО стосовно свого професійного майбутнього, професійного становлення та кар'єрного планування спеціаліста, реалізації власних проектів студентів і випускників (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center) Інформація про випускників надається в Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування, у компетенції якого є забезпечення взаємодії здобувачів з потенційними роботодавцями та різноманітні форми роботи стосовно їх взаємної поінформованості (<https://bit.ly/339ntcb>) (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_hum_ed_work).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Університет здійснює необхідну кількість процедур перегляду у процесі внутрішнього забезпечення якості ОПП. ЗВО своєчасно реагує на відповідні рекомендації та приводить ОПП у відповідність до них. Навчальний відділ здійснює періодичний перегляд ОПП, моніторинг та контролю щодо відповідності планам та нормативам, стандартам вищої освіти

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Оскільки акредитація програми проводиться вперше, то заклад ще немає результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ЗВО сформована та вдосконалюється культура якості для сприяння досягненню результатів навчання. Вона забезпечується насамперед протидією плагіату та академічною доброчесністю здобувачів. Цей висновок ЕГ зробила при аналізі зустрічей з різними фокус групами та при вивченні матеріалів, нормативних документів ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Співпраця з роботодавцями, участь стейкхолдерів у забезпеченні якості ОПП. Наявність визначеної структури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду програми з залученням ЗВО та стейкхолдерів до процедури забезпечення якості ОПП. Достатня культура якості підготовки студентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендовано заохочувати більш широкий загальний стейкхолдерів різних структур з метою розширення можливостей працевлаштування здобувачів ВО.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Достатній рівень взаємодії усіх учасників ОПП у сфері внутрішньої системи якості освіти є доцільними та актуальним, що відображається у відповідному дотриманні цілей, політики та процедур перегляду ОПП. Проте наявність інноваційних практик стосовно змісту даного критерію не знайдено. Критерій відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ДВНЗ «УжНУ» розробив нормативні документи для врегулювання взаємовідносин між учасниками ОПП Статут ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268> , «Положення про організацію освітнього» процесу <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951> <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2526> Правила внутрішнього розпорядку <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453> , «Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>, Етичний кодекс ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896> тощо. Усі правила і процедури щодо врегулювання прав і обов'язків учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими і доступними. Задіяні до ОПП сторони ознайомлені з ними та зобов'язуються дотримуватися їх.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Вимоги чинного законодавства Закону України «Про інформацію» в повній мірі виконуються ЗВО, тобто, інформація, що має обмежений доступ, не висвітлюється. Офіційне поширення інформації відбулося з урахуванням всіх термінів та вимог оприлюднення проектів ОПП . На момент експертизи на сайті були наявні всі матеріали.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Проект ОПП Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/31354>). Посилання на ОПП «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта » 2021 р <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/33675> Посилання на ОПП «Олігофренопедагогіка. Інклюзивна освіта» 2022 р. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/33674>. ЗВО започаткував також інші офіційні канали для комунікації «Медіа Центр «УжНУ»(<https://mediacenter.uzhnu.edu.ua/>) Фейсбук <https://www.facebook.com/uzhnu/>), Інстаграм (<https://www.instagram.com/uzhnu.today/>), Ютуб (https://www.youtube.com/watch?v=RNbXqfs_pIo&feature=emb_title&ab_channel=UZHNU TODAY) .Контакти для листування та телефонного зв'язку також доступні.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Упродовж року рекомендовано удосконалити сайту ОПП даного профілю з урахуванням можливостей осіб із порушенням зору.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОПП та освітня діяльність загалом відповідає рівню В за критерієм 9. ДВНЗ "УжНУ" забезпечує прозорість та доступність інформації (включаючи її цілі, очікувані результати та компоненти) в обсязі, що є достатнім для потреб громадськості та для виконання здобувачами ВО освітньої складової. Відбувається постійне інформування здобувачів відповідними сервісними службами ЗВО. Роботодавці, здобувачі вищої освіти та всі зацікавлені особи можуть – уточнити цілі та зміст підготовки здобувачів за цією програмою. Проте підкритерій 9.3 критерію 9 частково відповідає вимогам, оскільки на момент акредитації на сайті ЗВО не було висвітлено результати опитувань здобувачів ВО за даною ОПП, які б містили відкриті запитання та / або відповіді рекомендаційного характеру. Тому рекомендовано вчасно висвітлювати всю необхідну інформацію по даній ОПП на офіційному вебсайті ЗВО. Підкритерій 9.1 критерію 9 також частково відповідає вимогам, оскільки на офіційному сайті ЗВО відсутній функціонал для перегляду сайту особами з порушенням зору. Тому рекомендовано адаптувати офіційний вебсайт для перегляду особами з порушенням зору.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	E
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація.**

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Боряк Оксана Володимирівна

Члени експертної групи

Соколова Ганна Борисівна

Народовська Ганна Миколаївна